

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
з Австрії:

на цілий рік . . . . 20 кор.
на пів року . . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 1.70 кор.

За границю:

на цілий рік: зі щоденною
виплатою 7 доларів, або 12
рублів; з висилкою двічі
в тиждень 5 1/2 долара, або 10
рублів; з висилкою що субо-
ти 4 1/2 долара, або 9 рублів.
Поодинокі числа по 10 сот.

Телефон Редакції ч. 1484. — Контю почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслановкх псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 1/2 год. по полудні.

Редакция, адміністрация. і експедиция «Руслана» при ул. Осолоіньских ч. II. партер (фронт від ул. Тихой). Експедиция місцева в Агенції Сокловского в пассажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попередє застереженє.

Рекламаціі неопечатаіє вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесенє по 30 сот. від стрічки.

Приготовленє до осїнної сесїі парламентарної.

(X) Минає літо, наближає ся осїнь а з тим наспїває пора до почину діяльности законодавчих тіл. Чеський сойм зовсім зитамований в своїй діяльності, державну раду відрочено, бо парламентарній віз застряг також в безвихіднім місці, отже треба тепер конечно щось почати, щоби усунути сі перепони. Міністер-президент вернув уже з літного відпочинку і розпочинає переговори з провідниками політичних і парламентарних стороництва, а перед тим ще чеські стороництва відбули 2. вересня в Празі, нараду щоби приготовити ся до осїнної сесїі сойму і держ. ради.

Чеські стороництва відчувають се, що мимо більшости в соймі они там безсильні проти нїмедкої обструкції, щоби дійти до якоїсь устной роботи, а через те мовав увесь край в страшну застою і скручне фінансове положєне. Так само бачать они, що й зєдинєне їх з південними славянами в Славянській Єдноті не тільки не приспорило їм сил і успїхів, але що політика Слав. Єдноти викликала загальне невдоволенє в чеських політичних кругах. Отсе привело навіть найкрайніших послів призадумати ся над політичним і парламентарним положєнем і всі добачають причини безуспїшности чеської політики в розладі і розстрою чеських стороництва. Тимто з рїжних чеських стороництва роздавали ся окли

ки до зєдинєня всіх чеських стороництва в один клуб на спільній основі: після взірця Нїмедкого Народного Союза. Навіть христ. суспільні Чехи пристали до сеї гадки, а пос. Шлітвігер в кат. днєвнику «Nias» вельми рїзко осудив дотеперішню чеську політику у Відні, котра по єго думці не мала ані ясної програми, ані ціли, ані не визначала ся щиростю. Навіть власним своїм міністрам чеські послы затреїли житє, привели їх до уступленя а відтак кинули ся до безвиглядної обструкції.

На пражскім зїзді подав чеський хлїборобник пос. Удржалъ, котрий також був предсідником зборів, звіт про політичне положєне і вельми рїзко виступив проти політичної системи теперішнього врядування, а в таким самим рїзким тоні промовляя і инші бесїдачки. Але хоч всі стороництва чеські відчувають потребу зєдинєня, виринули підчас розправ між христ. суспільними а національними соціялістами горячі перепалки в справах організації, коли розходило ся є утворєне Чеського Народного Союза, котрий би мав зєдинити всі стороництва в одну цілість і зобовязав до важних ухвал на основі засад більшости. Мимо кількогадинної наради і мимо відчуваної потреби зєдинєня всіх чеських стороництва, не дійшло властиво до рішучої погоди справд, бо вибрано лише комісію, котра має виробити статут нової спільної організації, щоби она могла вийти в житє перед скликанєм державної ради на осїнню сесію. Як бачимо з сєго, ще доволї далеко до дій-

сного зєдинєня, а справа може розбити ся знов, коли явить ся др. Крамарж, котрий ще не повернув з Криму. Поводом до нового спору і розєднаня зближєних тепер стороництва чеських може бути справа о-безпеки до теперішнього роздїлу мандатів, о що головно розходить ся найбільш загрожєним молодочехам. Тимчасом чеські хлїборобники і радикали а навіть христ. суспільники сподївають ся на случай розвязаня держ. ради збільшити свій стан посїданя коштом молодочехів. Недалека будучина покаже, чи на сїй точці не розібє ся вся організація.

Окрім чеських стороництва парламентарних розпочала також і нїмедка вірноконституційна шляхта і чєска шляхта заходи, щоби з свого боку причинити ся до урухомленя чеського сойму і літом відбулає переговори. Нїмці обстають за національним розмежєнем Чех, чєска шляхта стоїть за неподільностю краю, хоч була би склонна до певних змін в тім напрямі, щоби се не був механїчний подїл краю.

Міністер-президент бар. Бїнерт порозсилав уже запросини до представників усіх стороництва в справі переговорів, які тепер починає і їмовірно ані одно стороництво не відкаже своєї участи в нарадах, котрих задачею поки що має бути зближєне і вислуханє домагань обидвох спорячих сторін, а після того мали бути скликані дальші наради, котрі вже мали би довести до обовязуючих ухвал.

Одначе голоси відєньских днєвників нїмедких, а особливо N. Jr. Presse, котра

О. П. А. Шеган (F. A. Sheehan).

Мій новий сотрудиик.

Сповіданє із записок їрландського пароха.
Переклав Володимир Держирука.

(Дальше).

— В тих людях єствує великанська копальня золота совершенства людського — замітив — та дороги до сеї копальні так круті і недоступні, щє, на перший погляд, водї навіть добирати ся до них. Люди сї спосібні до найбільших навіть жертв під услївєм однак, що жертва се буде незвичайною. Гордять вони монотонностю і точностю звичайних людських законів. Та, чи нема до мене листу?

— Нема. За то прокляв мене в листі о. Дуф!

— Нема отже листу від єпископа? — сказав і зачав читати Дуфов лист

Зміст його був такий:

„Етльбі, дня 13. X. 187...“

Дорогі отче Данє! Яким чином нещасна се справа могла аж так далеко зайти? Гадаю, що отець парох винні всьому. Летбі має нас хїба всіх за драбів і боягузів, що ми допустили до такої діймаючої події! Він такий вражливий! Вірте нам, отче парох, що до хвилі оголошеня вироку в салї судовій ми нічогосїнько не знали про подію з властителями фабрики. Звісна для нас була тільки справа «Зірницї» — нічого більше. Хто винен? Чому ви, отче добродїю, не поведомили нас? Може не знаєте, що вечером по

пригодї «Зірницї», обїцав я Летбі, що буду для нього приятелем до самого кінця і отсе нинї мої слова можна хїба буде уважати пустою самохвальбою! А прецінь ціла се справа — се дурниця. Скажіть хоч, отче добродїю, щоби він не журив ся, за кілька днїв все буде в порядку і він не понеєє ніякої шкоди крім хвильового упокорєня. Рівночасно доношу, що ніхто з нас не засядє вже з вами разом до одного стола а колиб Летбі авашував, то радше згодимо ся на гвїв єпископа а сотрудицтва у вас не приймемо. Ваш їгд. Кароль З. Дуф.

— Дуже гарно з його сторони — сказав задуманий сотрудиик, — та справді, не знаю, яким чином залагодити мою справу в протягу кількох днїв.

— Що до мене — кажу — то не дивувався б ся я зовсім, колиб сеї добрий молодець заткав вже пїсок тим волам з Кїлькїлю!

— Се неможливо!

— Побачив!

Пішов я поговорити з Алїцєю. Стала прямо неначє пророкинею. Бачить всьо, неначє в магїчнім зеркалі.

— Гадаю, що йому дадуть поміч сьвятї душі — сказала спокійно та рішучо. — О. Летбі має велику набожність до тих душ. Говорив менї колись, в часї розмови про сьвятї річи, що при кожній Службї Божій відмовляє молитву за душу найбільше опущєного і занедбаного сьвящєвика в чистилици. А прецінь, дїдусю Данє, душі сьвящєників не їдуть до чистилища?

— Гм.. моя дорога, не можу сєго сказати в іменї всіх сьвящєників, то знаю тільки певно, що одна душа певно їде до чистилища і то небавом. Хїба, що ти, о. Летбі і Бїтра витягнуть

ї відтам. Говори однак се, що ти хотїла говорити.

— Отже при кожній Службї Божій відмовляє молитву за душу найбільше опущєного сьвящєника і за сю, що має найкоротший речинєць покути. А коли не править Служби Божї на спеціальну інтенцію, то все жертвує її за сїю душу в чистилици. Чи се не гарно? Уявіть собі, отче, сїю бідну душу, ожидаючу хвилин визволеня за великою зєлізною рєшіткою а з другої сторони ангела, що був може многи літа її хранителем. І обоє стоять мовчки, ожидаючи Божого милосердія.

...А там далеко від них мірїяди сьвятых душ молять ся, люблять і мають надїю.

..!ути там шум, мов шелєст крил мїліонів птиць, що уносять ся над морем, а тут, біля ворїт, тишина і мовчанка. Душа не сьміє спитати: коли? бо ангел не знає, від часу до часу усьміхаєть ся тільки і поглядає на неї а вона молить ся тихо, покїрно. Нечаяно велике сьвітко розганяє темряву на горі і настає день серед сумерків чистилища — бо великий дух зближаєть ся скоро, чимраз скорше, на сьвітляних крилах а вкінци доходить до тюрми. Дає лист ангеловидозорцєви від Царїцї Небес і в одній хвилі відмикаєть ся брама, входить ангел-опїкун до середини, бере на свої кріпкі крила ожидаючу душу і летить в гору, висше і висше, днем і ночью, вкінци долїтає до розспіваних небес, пролітає серед ангельських ликів і лагідно падає навколїшки перед ногами Марїї.

...А хтож сєго доконав, як не покїрний сьвящєник в далекій, вибіленій капличцї, на березї Океану, в товаристві хлопчини, що usługєє при Службї Божій?

ван в Канаді), яко орган "Товариства руських фермерів в Канаді".

Хатне лихо.

(Конець).

Ви кажете — жіночі сльози нічого не стаять, мов вітер гуде... Ви вважаєте їх нізачо! такі вони часті... Попривикали ви до їх...

Ви як паробкуєте, то такі гожі й прихильні, і на ластовиння не вважаєте, і не здасться вам, що обличчя на "сороче яйце" скидаєть ся. Тоді ви й непатуші. Бо з батьками вкупи на роботі, то й порядок в, і у вас обличчя людське, не пухле од горівки. Ми й заглядаємо ся, і віримо в вашу прихильність.

Гарний хлопець, стрункий, чорнявий, як чорнобривчик, уданий, увічливий, батько ним не нахвалить ся: такий і до роботи, й до всього здатний. Хоч иноді бабуся — царство їй небесне! — зза печі було кине слово: Не вірте, дівчатка, не вірте хлопцям! У їх стільки правдошок, як у решеті дірочок! Ми сміхом одбивали ся на те, а тепер сльози льють ся, мов з решета!...

Стишуй ся, стишуй ся! Держи язик — жало своє — за зубами! Знати меш, як сама тут зостанеш ся! Я собі таку знайду, що... аж... І цмокнув!

Шукай! з тобою йти ні одна не зохмаєть ся, — з таким гидким паницею! що про дітей не дбає, людей не соромить ся, Бога не боїть ся; що в йому?

Ходім, Степане! ходім, Микито! — Та й завив байдужне:

Хиба в шинкарки мало горівки, Пива і меду не стало?

— Не бадьорись!

— Ось тобі, ось тобі! — та в спину кулаччям. Там уже мозолі, то й не болять...

З кишені достав фляшечку з горівкою: — Ходім, братя, та хоч дорогу поглядимо! —

— З богом! Спасибі за привіт, — та за "світло"! Хоч з дітьми не будемо без батька у темі сидіти!.. Та випровадивши їх, взяла за паску і, затуляючи дірки в вікнах од снігу, що фуґа понесла, тяжко заголосила. (Діти собі, сидячи у кутку, хлипали).

Матінко моя ріднесенька, возуленько моя сивесенька! Тиж мені кувала, не раз і не два, речі святі промовляла: "Не йди донечко, підожди, в силу вбій ся! Ще порано себе в ярмо запрагати. Чи тобі мій хліб, моя донечко, обрид? чи я своїми речами надокучала?... Чому ж я тебе, моя матінко, моя віронько, та й не слухалась? твоїх пророческих речей! на що я голубила цього невстрійливого?..."

Сваталиж мене не такі — і багатії, з тяглом у дві пари, і далекі й близькі!.. І йогож не ганили люде, та ти все журила ся, що далеко од твого серця буду, що жаль тобі мене буде!..

Казалаж ти, матусенько: не йди в далеку сторону! хто там тебе приголубить? де ти виплачеш ся? вигорувш ся при лихій години?... Хто дасть тобі порадоньку?..."

Боже мій, світеж мій! Тиж померла, моя матусенько, — нікому мені свого горя-побід одкрити!.. ні з ким і поплакати!..

Тепер же я куди не піду, Та своєї матінки не знайду! Моя матінко, моя правдонько, моя пятінко! Приймїть же мене до себе, І пригорніть мене до себе! Щоб я людським посьміхом не ходила, Щоб я білим сьвітом не нудила!..

Ганна Барвінок.

Телеграми

з дня 5. вересня.

Париж. L' Echo de Paris пише, що відношення меж Туреччиною а Росією є тепер вельми напружені. Причиною має бути збільшенє турецької флотії.

Брукселя. Король Альберт з королевою виїхав до Відня.

Царгород. Правительство дозволило заставити дорожцїнности б. султана Абдуля Гаміда, які є зложені в отоманським банку. Дорожцїнности ті, вартости 350.000 турецьких фунтів, будуть обернені на будову флотії. Міністер загр. справ запитав турецькі посольства, чи де за границею можна купити воянні судна.

Жіноча Спілка Промислова

"ТРУД"

у Львові, Ринок ч. 39.,

пригадує ся Вп. Публіці з своїми робітними дамської конфекції, суконь і біля, як також склепом, заосмотреним в біле жіноче і мужське, полотна, гафти, гердани, пончохи, додатки до жіночих робіт і проче. Ціни приступні; обслуга охоча і точна. Вп. Панї не повинні на нас гнівати ся, коли скажемо, що патріотичним обовязком їх повинно бути полагоджувати свої закупна в одипокім на цілу Русь-Україну нашім склепї і замовляти роботи лише в наших робітнях, де докладає ся всяких заходів, аби її добре обслужити.

164 (1-6).

Столвий виноград

найкрасшої якости десеровий, солодкий, з великими ягодами, щоденно свѣжо зриваний 5 клгр 3 К 50 с. — БРОСКВИНІ вибрани штучки 5 клгр 5 корон. — ЛИПНЕВИЙ МІД 5 клгр. пушка найкрасшої якости 7 К 50 с.

L. Altneu, Versecz, 4. Ungarn.

61(10-15)

ДО АМЕРИКИ КАНАДИ

найліпше перевозить

Лінія Кунарда

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Ціня перепаив кораблем 180 корон.

Уважаєте на ч. 99.

ВІДЇЗД З ПОРТІВ В ТРИЄСТІ:

Карпатія, 13. вересня 1910.

Панонія, 27. вересня 1910.

Ультонія, 11. жовтня 1910.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найбільші і найвеличавіші пароходи на сьвітї:

Люзітанія, днїя: 17/9, 8/10, 5/11, 17/12.

Мавританія: 10/9, 1/10, 29/10, 19/11, 10/12, 1910 р.

122 (23-?)

Ол. Барвіньскій. Историчний огляд засновин Народного Дому у Львові (наоснові жерел). — Ціна 80 сотиків.

Ол. Барвіньскій. З останних десятиліть XIX віку. — Ціна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego listk Edw. Gniewosza, szefa sencyjnego ministerstwa wuznań i ośw. do Alexandra Barwińskiego — Ціна 10 сот.

Гомерово Одиссея, переклад Ніциньського (Байди). Ч. I і II. — Ціна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідія, переклад Сердешного — Ціна 1 К.

Григорій С. Скворода. — Ціна 30 с.

Кониський, Непримирана. — 40 с.

Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймичка, повість. — 60 с.

Княгиня 30 с.

Проф. Ратміров, повість Мордовця. — 40 с.

Оржешко, Великий, новеля. — 50 с.

Іов, переспів П. Ратая. — 1 К.

Можна дістати через администрацію "Русьслова" або в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка.

Телефон 788. — Конто щадницї почтової 25.261.

Товариство взаїмних обезпечень

"Дністер"

у Львові, ул. Руска ч. 20. (власний дім).

приймає обезпеченя будинків, збіжа і знярядів господарських, від шкід огневих під корисними услівями,

числить умірквані премїї за обезпеченя,

ліквідує шкоди безпроводочно по пожарі,

уділяє обезпеченим членам з річної надвижки зворотн.

За рік 1909 припадає на користь членів зворот 10%.

Поліси "Дністра" приймає при позичках Банк краєвий у Львові і в Чернівцях, Галицька Каса Ощадности, Руска Щадниця і інші каси ощадности.

Через "Дністер" можна асекуровати ся на жите в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові. Інформациї до обезпечень уділяють агенції "Дністра".

Зголшненя письменних господарів о агенцию приймають ся тільки з таких громад, де еше не робить инший агент "Дністра".

Фонди "Дністра" 31/12 1909 виносят: Фонд резервовий і резерва премїй К 2.146.977.—; інші фонди К 594.647.—; разом К 2.781.624.—

Канцелярїи Товариства отворені для сторін від год. 8—2.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1910.

Table with columns: До Львова приходять з, рано, перед пол., по пол., вечер, вночі. Rows include Krakow, Ternopol, and others.

Table with columns: Зі Львова відходять до, рано, перед пол., по пол., вечер, вночі. Rows include Krakow, Ternopol, and others.

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим другом. — *) Лише в неділі. А = лише в середі і суботн. — В = від 1 6 до 30/9 щоденно; В = в день перед кождою неділю і святами обох обрядів. — Г = в день по кождій неділі і святах обох обрядів. — Д = від 19/6. до 11/9. в неділі і рим-кат. свята. — З = від 1/6. до 3/9. щоденно. — К = від 1/5. до 30/9. щоденно. — Л = від 1/6 до 31/8. щоденно. — Н = від 1/5. до 11/9. в неділі і рим-кат. свята. — Р = від 1/5. до 11/9. в неділі і рим-кат. свята.